

Państwowa Komisja ds. Poświadczania Znajomości
Języka Polskiego jako Obcego

EGZAMIN CERTYFIKATOWY Z JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO

POZIOM ZAAWANSOWANY

C2

Imię: _____

Nazwisko: _____

Data i miejsce egzaminu: _____

PUNKTACJA

Rozumienie ze słuchu _____ / 40 p. - _____ %

Rozumienie tekstów pisanych _____ / 40 p. - _____ %

Poprawność gramatyczna _____ / 50 p. - _____ %

Pisanie _____ / 40 p. - _____ %

Mówienie _____ / 40 p. - _____ %

WYNIK: POZYTYWNY / NEGATYWNY

C2

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

LICZBA ZADAŃ: 5

CZAS: do 40 minut

Imię i nazwisko:

**Po zakończonym module podpisane testy zostaną zebrane
i nastąpi przerwa przed dalszą częścią egzaminu.**

Liczba punktów: _____ / 40 p.

PODPIS OCENIAJĄCEGO (czytelny) _____

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

5 zadań

Liczba punktów: 40

I. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone tylko jeden raz.

___ / 7 p. (7 x 1 p.)

Proszę wysłuchać fragmentów różnych wiadomości i wpisać brakujące informacje. Uwaga! Forma odpowiedzi powinna być dostosowana gramatycznie do pytania.

PRZYKŁAD

„Nowy świat”

a) Celem akcji jest stworzenie wirtualnej wersji Szczecina. (0,5 p.)

b) Jednym z zabytków odtworzonych w grze Minecraft jest Pałac Ziemstwa Pomorskiego. (0,5 p.)

1. „Wskrzeszamy dawne obyczaje”

a) W ramach akcji muzealnej w Wasilkowie zorganizowano ..... (0,5 p.)

b) Sformułowanie „wyklepać babę” oznacza .....
..... (0,5 p.)

2. „Piłkarskie rozgrywki”

a) Po meczu z Zagłębiem Lubin piłkarze Górnika Zabrze są ..... grupy spadkowej. (0,5 p.)

b) Wynik meczu Arki z Wisłą to ..... dla Arki. (0,5 p.)

3. „Niezwykła wyprawa”

a) Dotychczas fiatem 125p nie udało się sfinalizować wyprawy ..... (0,5 p.)

b) Podróż okazała się o ..... miesięcy dłuższa niż planowano. (0,5 p.)

4. „Drogą wodną”

a) Po śląsku „Gorol” oznacza ..... (0,5 p.)

b) Wyprawa opóźniła się ze względu na ..... (0,5 p.)

5. „Podróż w czasie”

a) Informacja dotyczy zabytkowych ..... (0,5 p.)

b) Zadaniem Piotra Wywiata jest ..... tych zabytkowych obiektów. (0,5 p.)

6. „Średniowieczny turniej”

- a) Uczestnicy turnieju prezentowali umiejętności jazdy konnej oraz posługiwania się szablą i ..... (0,5 p.)
- b) Zwycięzca turnieju został nagrodzony ..... (0,5 p.)

7. „Zbawienne opady”

- a) W Górach Izerskich odradzają się bagna i ..... (0,5 p.)
- b) Jednym z działań rewitalizacyjnych było oczyszczanie ..... (0,5 p.)
.....

Na podstawie: <https://teleexpress.tvp.pl/>

II. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

_____ / 9 p. (9 x 1 p.)

Proszę wysłuchać rozmowy na temat leków sterydowych (sterydów / steroidów) i zaznaczyć: TAK – gdy zdanie jest zgodne z tekstem; NIE – gdy nie jest zgodne z tekstem.

		TAK	NIE
PRZYKŁAD			
Steroidy stanowią poważną konkurencję dla antybiotyków.			X
1.	Jedyną skuteczną drogą podania sterydów jest ich wdychanie przez nos lub usta.		
2.	Rodzaj zakażenia powinien wpływać na wybór między antybiotykami a sterydami.		
3.	Prowadząca audycję zgadza się z gościem, że chorzy zbyt często sięgają po antybiotyki.		
4.	Zdaniem dziennikarki, pacjenci nie są świadomi skutków ubocznych związanych z zażywaniem steroidów.		
5.	Leczenie sterydami, choć skuteczne, daje rezultaty dopiero po pewnym czasie.		
6.	Ekspert wskazuje choroby dróg oddechowych jako najczęstsze wskazania do zastosowania sterydów.		
7.	Tycie jest rzadkim efektem ubocznym przyjmowania sterydów drogą wziewną.		
8.	Wykonywane obecnie badania specjalistyczne pozwalają określić ze stuprocentową pewnością charakter zakażenia.		
9.	Stosowanie antybiotykoterapii wyklucza równoczesne użycie leków sterydowych.		

Na podstawie: <http://www.radiokrakow.pl/poradniki/zdrowie/sterydy-kontra-antybiotyki/>

III. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

_____ / 9 p. (9 x 1 p.)

Proszę wysłuchać reportażu o kobietach w straży pożarnej i dopasować osoby (1-4) do wypowiedzianych przez nie stwierdzeń (A-G). Uwaga! Jedna opinia może dotyczyć więcej niż jednej osoby.

1 – MALWINA

2 – DZIENNIKARZ

3 – ADAM KONIECZNY

4 – KOLEGA MALWINY

	O tym mówi:
PRZYKŁAD <i>Mówi o pracy strażaka jako o zawodzie dziedzicznym z pokolenia na pokolenie.</i>	[1]
A. Wspomina o warunkach fizycznych kobiet aspirujących do pracy w straży.	[ ]
B. Zauważa, że żeńska część załogi straży pożarnej na ogół zajmuje się pracą biurową.	[ ] [ ]
C. Zwraca uwagę na niedostosowanie infrastruktury jednostek straży pożarnej do służby pań.	[ ]
D. Podkreśla rolę motywacji w dążeniu do realizacji celów.	[ ]
E. Zwraca uwagę na ciężar ekwipunku strażackiego.	[ ] [ ]
F. Uznaje regulacje różnicujące status strażaków ochotników i zawodowców za absurdalne.	[ ]
G. Określa procedury rekrutacyjne do straży jako zbliżone dla obu płci.	[ ]

Na podstawie: <https://www.radiowroclaw.pl/articles/view/14441/Legniczanka-chce-gasic-pozary>

IV. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

_____ / 8 p.

Proszę wysłuchać reportażu na temat wykorzystywania bioplastiku i odpowiedzieć na pytania. Uwaga! Forma gramatyczna odpowiedzi powinna być dopasowana do pytania.

PRZYKŁAD

Na jakie pytanie audycja powinna przynieść odpowiedź?

Na pytanie, czy bioplastik zastąpi tworzywa sztuczne.

1. Jaką masę osiągają w skali roku odpady w postaci plastikowych butelek?

..... (1 p.)

2. Na czym polega innowacyjność rozwiązania holenderskiej firmy?

..... (1 p.)

3. Z czego wykonany jest innowacyjny materiał, który ma zastąpić obecnie używany plastik?

..... (1 p.)

4. Jakie warunki muszą zostać spełnione, by zoptymalizować degradację bioplastiku?

a) ..... (0,5 p.)

b) ..... (0,5 p.)

c) ..... (0,5 p.)

5. Czym charakteryzuje się zwykły plastik?

a) ..... (0,5 p.)

b) ..... (0,5 p.)

6. Jaki jest przewidywany wzrost zapotrzebowania na plastik bądź alternatywne tworzywa ekologiczne?

..... (0,5 p.)

7. Jakie czynniki w istotny sposób mogą wpłynąć na wykorzystanie biotworzyw na szeroką skalę?

a) ..... (0,5 p.)

b) ..... (0,5 p.)

8. Jakie są przewidywania przedstawicielki organizacji *WWF Polska* dotyczące procesu upowszechniania się nowych materiałów?

..... (1 p.)

Na podstawie: <https://www.polskieradio.pl/10/215/Artykul/2411543>

V. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

_____ / 7 p. (7 x 1 p.)

Proszę wysłuchać rozmowy na temat cyberbezpieczeństwa i zaznaczyć właściwe odpowiedzi.

PRZYKŁAD

Naukowiec

- a) opisuje różnice między trzema grupami hakerów.*
- b) zauważa wpływ pandemii na działalność przestępczą w internecie.***
- c) postuluje zwiększenie kar za działalność przestępczą w sieci.*
- d) uważa, że trudno jednoznacznie scharakteryzować działalność hakerów.*

1. Według eksperta, po ogłoszeniu pandemii hakerzy

- a) nie zintensyfikowali swoich działań.
- b) pozyskują i odsprzedają dane objęte tajemnicą.
- c) atakują głównie instytucje finansowe.
- d) nie są traktowani na równi z innymi przestępcami.

2. Zmiana zasad polityki bezpieczeństwa w firmach

- a) wymaga od pracowników korzystania ze specjalnych aplikacji.
- b) powoduje, że hakerzy działają na większą niż dotychczas skalę.
- c) będzie wprowadzana w niektórych sektorach i jedynie krótkofalowo.
- d) jest bezpośrednią konsekwencją światowej pandemii.

3. Informowanie o niebezpieczeństwach związanych z korzystaniem z sieci

- a) powinno być tematem szkoleń prowadzonych przez pracodawców.
- b) powstrzymuje hakerów przed poszerzeniem ich przestępczej działalności.
- c) stało się istotnym zagadnieniem dopiero podczas pandemii.
- d) jest jednym z celów międzynarodowego projektu.

4. Naukowcy z Akademii Górniczo-Hutniczej

- a) starają się wskazać sposoby zabezpieczania się przed atakami hakerów.
- b) prowadzą szkolenia z szyfrowania dla administratorów baz danych.
- c) nie planują wykorzystania sztucznej inteligencji do walki z hakerami.
- d) planują włączyć zagadnienia cyberbezpieczeństwa w zakres swoich zainteresowań.

5. Program ECHO

- a) jest skierowany jedynie do pracowników wyższych uczelni.
- b) koncentruje się na obniżeniu ryzyka towarzyszącego korzystaniu z Internetu.
- c) został wprowadzony w związku z pandemią i jej konsekwencjami.
- d) jest inicjatywą o zasięgu ogólnopolskim.

6. Zmiany w zachowaniu użytkowników Internetu

- a) wynikają m. in. z braku przygotowania do podejmowania pracy i nauki zdalnej.
- b) skutkują rzadszym sięganiem po dostępne w Internecie aplikacje.
- c) uniemożliwiają znalezienie rzetelnych informacji na temat pandemii.
- d) zmierzają do rezygnacji z korzystania z niektórych stron internetowych.

7. Naukowcy zalecają administratorom systemów informatycznych

- a) ograniczenie liczby pracowników, którzy mają zdalny dostęp do danych firmy.
- b) wprowadzenie dodatkowych metod potwierdzania tożsamości pracownika.
- c) raportowanie sytuacji, w których ktoś ma dostęp do poufnych informacji.
- d) rezygnację z pracy zdalnej w przypadku osób mających dostęp do danych wrażliwych.

Na podstawie: <http://www.radiokrakow.pl/audycje/pracuja-na-nobla/koronawirus-a-cyberbezpieczenstwo/>

C2

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

LICZBA ZADAŃ: 5

CZAS: 90 minut

Imię i nazwisko: _____

**Po upływie 90 minut podpisane testy zostaną zebrane
i nastąpi przerwa przed dalszą częścią egzaminu.**

Liczba punktów: _____ / 40 p.

PODPIS OCENIAJĄCEGO (czytelny) _____

I. Proszę przeczytać tekst, a następnie – zgodnie z przykładem – zaznaczyć właściwą odpowiedź.

____ / 10 p. (10 x 1 p.)

Mimikra – przyrodnicza sztuka oszukiwania

Mimikra polega na naśladowaniu innych gatunków zwierząt i roślin. Świat przyrody obfituje w przebierańców starających się wprowadzić w błąd wszystkie możliwe zmysły. Hochsztaplerów takich są rzesze, a ewolucja wielu krętarzy wciąż jeszcze czeka na rozwikłanie. Najczęściej oszustwo polega na maskowaniu się, choć w niektórych przypadkach kombinatorowi chodzi właśnie o to, by go – dzięki oszukańczej sztuczce – zauważono. Ryba żabnica macha mięsistym wyrostkiem na pysku w ten sposób, że wygląda on jak wijący się robak; to przynęta, na którą łapią się inne ryby. Storczyki mają duże, brunatne kwiaty, które nie tylko cuchną padliną, ale i wyglądem przypominają nieświeże mięso, a ich zadaniem jest wabić żerujące na padlinie muchy.

My, ludzie, jak większość ssaków naczelnych posługujemy się głównie wzrokiem, dlatego najlepiej rozumiemy mimikrę wizualną. Przykładem niech będzie rzeczna żaba, która wygląda tak gładko, okrągło i mineralnie jak wszystkie otoczaki z dna rzeki, wśród których przycupnęła. Funkcjonuje nawet mimikra dotykowa; jej przykładem jest grzyb rozwijający się we wnętrzu termitów, gdzie ma zapewnioną odpowiednią wilgoć. Tyle że termity dbają o czystość i porządek w swoim domu. Jak zatem grzybowi udaje się uniknąć eksmisji? Otóż perfekcyjnie naśladuje nie tylko kształt dojrzałych jaj termitów, ale i fakturę ich osłonki.

Niektóre rozwiązania organizmów stosujących mimikrę są, z ludzkiego punktu widzenia, niezwykle eleganckie. I tak np. wiele gąsienic motyli odżywia się liśćmi. Ptaki przepadają zaś za utuczonymi na liściach gąsienicami. Szukają ich, wypatrując śladów żerowania. Aby zmylić ten lotniczy zwiad, gąsienice pewnego gatunku z rodziny miernikowców zamiast wygryzać w zjadanych liściach niechlujne dziury, objadają je od brzegu. Liść robi się coraz mniejszy, ale jego kształt się nie zmienia.

Bywa, że mimikra jest majstersztykiem przewrotności. Jocelyn Millar opisuje fortel, jaki stosują oleice zamieszkujące pustynie USA. Samice tych chrząszczy składają jaja wśród traw, gdzie żerują pszczoły. Larwy wylęgają się równocześnie. Tysiąc albo i więcej takich noworodków zbija się w jajowaty kłęb, tworząc coś w rodzaju jednego organizmu. Na źdźble trawy z daleka wygląda on jak pszczoła samotnica. Nie trzeba długo czekać, by na źdźble wylądował truteń. Wtedy larwy rzucają się na niego i uczepiają odwłoka. Rozczarowany truteń wyrusza na poszukiwanie lepszej partnerki, a gromada gapowiczów wcześniej czy później trafi do pszczelego gniazda i będzie się raczył do woli nektarem, pyłkiem – a przede wszystkim jajami.

Ale mimikra nie musi być elegancka. Często pokazuje też, jak bałaganiarska jest ewolucja, ile w niej prowizorki i improwizacji. I tak na przykład Ximena Nelson i Robert Jackson donoszą o dylemacie samca pająka zwanego mrówczyнкą. Jak wiele skakunów, ten pająk w trakcie ewolucji upodobił się do mrówki. Wykorzystuje w ten sposób lęk drapieżników przed tymi agresywnymi i uzbrojonymi owadami. Samiec mrówczyńki ma jednak problem z odgrywaniem swojej roli, bo rytuały godowe gatunku wymagają, aby miał wydłużone narządy gębowe, co niszczy podobieństwo do mrówki. Ewolucja wykombinowała więc takie rozwiązanie: samice tych skakunów wyglądają zupełnie tak jak mrówki, zaś samce – z ich powiększonymi szczękoczułkami – upodobiły się do mrówczej robotnicy niosącej coś w żuwaczkach. Pomysłowe, ale nie idealne. Wprawdzie udaje im się równie skutecznie jak samicom wprowadzać w błąd drapieżniki, które unikają mrówek, ale to nie załatwia sprawy. Są stworzenia, które atakują właśnie mrówki obarczone ładunkiem – bo te mają ograniczoną swobodę ruchów i kontratak z ich strony jest mniej prawdopodobny. I samce pająków mrówczynek padają ofiarą właśnie takich agresorów.

Naukowców ciekawią zwłaszcza przykłady mimikry ułamkowej, gdy zwierzę przypomina naśladowany organizm w nieznacznych stopniu. W niektórych przypadkach takie upodobnienie może oznaczać, że dana linia rodowa dopiero rozpoczyna ewolucyjną wędrówkę szlakiem mimikry. Różnice między pierwowzorem a naśladowcą mogą jednak wynikać także stąd, że organizm naśladowany zmienia się, by się odróżnić od imitatorów.

Na podstawie: <https://www.national-geographic.pl/artukul/mimikra-sztuka-oszukiwania?page=2>

PRZYKŁAD

W świecie przyrody

a) mimikra jest powszechnym zjawiskiem.

b) dotyczy nielicznych gatunków.

c) jest domeną owadów.

1. Ryba żabnica

- a) pada ofiarą sprytnych drapieżników.
- b) posługuje się ogonem jako przynętą.
- c) zwabia inne ryby wprost do swojej paszczy.

2. Kwiaty storczyków

- a) wydzielają zmysłowy zapach.
- b) przypominają zwierzęce szczątki.
- c) odstraszań muchy.

3. Rzeczna żaba

- a) jest łatwo dostrzegalna dla ludzkiego oka.
- b) nie odróżnia się od kamieni.
- c) nie jest widoczna na tle piasku.

4. Termity
  - a) lubią przebywać w otoczeniu grzybów.
  - b) doskonale wtapiają się w tło termitiery.
  - c) nie dostrzegają wszystkich współlokatorów.

5. Gąsienice, które dobrze kryją się przed ptakami,
  - a) żerują na krawędziach listków.
  - b) żywią się łodygami roślin.
  - c) przypominają zwinięty liść.

6. Chrząszcze zwane oleicami
  - a) funkcjonują jako przykład nieudolnej mimikry.
  - b) żyją w oczeretach.
  - c) odznaczają się niezwykłym sprytem.

7. Larwy chrząszcza
  - a) wykorzystują trutnia jako przewoźnika.
  - b) pożerają trutnia.
  - c) są zagubione w świecie pszczół.

8. Pająk zwany mrówczynką
  - a) gnieździ się przy mrowiskach.
  - b) jest groźny dla otoczenia.
  - c) stara się uniknąć drapieżników.

9. Samce pająka mrówczynki
  - a) z wyglądu niczym się nie różnią od mrówek.
  - b) mają mniejszą szansę na przetrwanie niż samice.
  - c) wyróżniają się wątłym narządem gębowym.

10. Szczególną uwagę naukowców wzbudzają
  - a) przykłady słabo rozwiniętej mimikry.
  - b) przejawy doskonałej imitacji.
  - c) przemiany naśladowanych organizmów.

II. Proszę przeczytać tekst i – zgodnie z przykładami – wykonać dwa zadania.

- **w części A** proszę dopasować usunięte tytuły do poszczególnych fragmentów tekstu (A-J). Uwaga! Dwa tytuły są zbędne (7 x 1p.).

- **w części B** proszę wybrać najlepiej pasujący do kontekstu wariant leksykalny (10 x 0,5p.).

___ / 12 p.

A.

[C] **PRZYKŁAD** Rozbierz na wpół ugotowaną, zimną jagnięcinę, pokrój grzyby. Do garnka z bulionem dodaj imbir, grubo tłuczony pieprz, żółtka, jagnięcinę i grzyby. Na koniec

porcje zawiń w paski z mięsa, zanurz w cieście i smaź. Czy to danie znalazłoby dziś klienta? Wystarczy przeczytać jakąś powszechnie znaną lekturę, coś z kanonu, żeby pojąć w mgnieniu oka, że język się ciągle zmienia, mutuje. Język, istota żywa, wymykająca się z ust węzowym ruchem, przepada w ciemnościach. Kiedy zaś wraca, po wylince poznać go już nie sposób. Czy ta zasada dotyczy również kulinariów? W książce Marii Barbasiewicz „W kuchni jak na wojnie” śledzę dowody na nieustanny rozwój sfery gastronomicznej. Pozycja zawiera wiele informacji o kulinarnych przemianach w Polsce, we Francji, w Anglii. Bo jedno trzeba sobie zapamiętać: nadrzędną wartością kuchni nie jest jednolitość ani stałość.

[ ]¹ Tymczasem o kuchni myślimy połączonym mózgiem społeczeństwa, że jest jedna i stała, a najlepsze, co nam daje, to bezpieczeństwo. Smaki domowe, które w restauracyjno-barowej rzeczywistości przekładają się na „kuchnie domowe”, potrawy „jak u mamy” (ale tylko deklaratywne), mają stanowić najwyższą formę wszelkiego jedzenia. Poszukujemy też starożytności, co w ułomnym języku gastronomicznym tłumaczy się na „kuchnię staropolską” albo, rozbijając owo określenie na atomy, na „staropolski żur”, na „pieczeń staropolską na szpadzie”. Nasze pejzaże usiane są dworami staropolskimi („magiczne miejsce na wesele”), staropolskimi restauracjami i zajazdami. Pomyśleć by można, że oba te określenia narodowej kuchni przechodzą do wieczności, bo życie gastronomiczne koncentruje się dziś w restauracjach nagradzanych przez kulinarne przewodniki czy w telewizyjnych programach. Tam zaś promuje się nietradycyjną świadomość.

[ ]² Paul Tremo, kuchmistrz Stanisława Poniatowskiego, odmienił polskie jedzenie, choć nie całe, bo mowa o tym z najwyższych sfer. Odchudził, odtłuścił potrawy. Czytam, że nauczył otoczenie władcy jeść mniej i smaczniej. „Na czwartkowe obiady często przygotowywał duszoną baraninę. Ceniono jego rosoly – także z lina i z węgorza, zupę cebulową, barszcz z uszkami, flaki po polsku, barszcz klarowany z buraków i barszcz zabielały, szczupaka po polsku, kapłona po polsku. W menu pojawiły się też ostrygi, a także ziemniaki – wcześniej niezbyt cenione w kuchni polskiej.” Wypatruję, co tu znajomego. Na pierwszy rzut oka właściwie wszystko. A jednak nie: baraniny w Polsce się prawie nie jada, bo lubimy dziś dania pozbawione silnych aromatów i powszechnie odrzucamy mięsa tłuste. Rosół z lina i węgorza są dziś właściwie nieznanne. Zupa cebulowa to wkład francuski, z polskiej kuchni wypadł, zanim do niej wszedł na dobre. Barszcz z uszkami kojarzy się jednoznacznie z wigilią. Szczupaka dziś się właściwie nie jada, kapłona prawie nikt nie hoduje. Zupę francuską i potrawkę z kaczki po francusku odrzuciliśmy jako nieswoje. Ostrygi są dostępne, lecz lubi je niewielu. Tylko bez ziemniaków, wówczas „niezbyt cenionych”, trudno sobie dziś wyobrazić polską kuchnię. Więc brzmi to wszystko niby znajomo, a jednak wszystko odmienione. Kuchnia nie skała, rusza się całkiem żywo.

[ ]³ Oto szybki przegląd przepisów z przeszłości dla sprawdzenia, czy teoria o kuchennym ruchu jest prawdziwa. Wydana w 1682 roku pierwsza zachowana polska książka kulinarna autorstwa Stanisława Czernieckiego jest kopalnią pomysłów, które dziś nie miałyby najmniejszych szans ani w domu, ani w restauracji. „Węgorz z miodownikiem. Z węgorza świeżego zdejmij skórę, którego pokrajawszy w dzwona upiecz, włóż w rynkę, wysyp startego miodowniku, octu, wina, pieprzu, imbiru, cynamonu, szafranu, rożenków drobnych. Przywarz, a daj na stół”. Jedyne, co się w polskiej kuchni kojarzy z tym daniem, to śląska świąteczna moczka: wyschły piernik z suszonymi owocami zalewa się dziś ciemnym piwem, aż się utworzy breja. Jednak oryginalny przepis zamiast piwa zawierał rybny wywar. Moczka w oryginalnej wersji i węgorz Czernieckiego to dość podobne smaki potrawy, ostre od przypraw, jednocześnie słodkie i słodko pachnące. A do tego zmieszane z rybnym akcentem. Dziś dla większości byłyby nie do zniesienia, stąd Ślązacy woleli do wigilijnego dania dodać piwo.

[ ]⁴ Lucyna Ćwierczakiewiczowa w swoich „365 obiadach” (1860) proponuje między innymi pasztet z raków: to przykład dania dziś wymarłego nie ze względu na smak, tylko na inne okoliczności. Świeże raki w czasach Ćwierczakiewiczowej były towarem powszechnie dostępnym i względnie tanim. Starsze książki kucharskie pełne są rozczulających opisów przechowywania raków w piwnicy w specjalnych skrzyniach, podobnie zresztą jak trzymanie i czyszczenie ślimaków. Z „Kucharza warszawskiego” (1923) biorę inne danie: „Karp na niebiesko gotowany. Żywego karpia zakłuć i wypuścić krew, która potrzebna do zaprawy sosu”, potem oczyścić, sprawić, w dzwonka pokroić i tak dalej, wszystko w rondlu dusić, z krwią, octem, winem czerwonym, włoszczyzną, przyprawami, karmelem. Nasze delikatne dusze dziś nie akceptują takich dań: karpia ma uśpić jakiś bezimienny ktoś, na stoisku, najlepiej, gdyby go również podzielił. Bezimienny filet z dorsza albo piątkowa kostka z morszczuka fabrycznie panierowana jakoś łatwiej do ust wchodzi.

[ ]⁵ Wpada mi w końcu w ręce piękna książeczka „Iskra. Podręcznik kucharski opracowany przez Józefa Osajdę, chefa kuchni hotelu Bristol w Warszawie, i Wincentego Goździkowskiego”. Przynosi zadziwienia głównie natury językowej. Sięgam do działu „Pieczyste”. To kuchnia jak szczenięcia szefa kuchni, bez proporcji ani czasu wykonania, bez temperatur, naszpikowana kuchennymi zapożyczeniami, głównie z francuszczyzny. Dosłownie wszędzie w tej książeczce szyjki rakowe, wszystko rakami tu obłożone, podobnie wszechobecne są trufle, traktowane jak ziemniaki. Z książki Marii Barbasiewicz biorę „uproszczony przepis na mus z raków: czterdzieści raków trzeba wrzucić do miski z szampanem, ugotować szybko wraz z warzywami, następnie namoczyć w połowie butelki szampana”. Skorupki utrzeć z czerwonym masłem i kremem rybnym, dodać roztopioną galaretkę z najlepszego perskiego kawioru i wytrawnego szampana najwyższej jakości. Schłodzone danie przybrać ugotowanymi ogonami raków, tartymi truflami itd., itp. Butelka

szampana, raki, galaretką z perskiego kawioru. To jest kuchnia wymarła, epatująca bogactwem i rozrzutnością.

[ ]⁶ Do przemian kuchennych, prawdziwych, a nie tych na niby, w telewizyjnym formacie dochodzi z tak licznych powodów, że nie sposób je tu wszystkie wymienić. Przyczyniły się do nich zmiany w sposobach upraw, podróże zwierząt i roślin, w przeszłości związane z pasjonującymi historiami. Kuchnia, którą dziś znamy i cenimy, jest także wynikiem względnego dobrobytu całych społeczeństw. W biedzie bowiem jedzono jednostajnie i oszczędnie, mięsowo pojawiało się raz, dwa razy do roku. My mamy go teraz w nadmiarze. Nasz stół odmieniają zagraniczne wpływy, szalona wręcz dostępność wszystkiego. Pojawiły się też nowe techniki przechowywania – już nie suszenie, wędzenie, kiszenie – zmieniające smak, lecz pasteryzacja i głębokie mrożenie. Odpowiedzią współczesnych reformatorów kuchni na tę wszechobecność wszystkiego zawsze, o każdej porze roku, jest powrót do sezonowości, ponowne zbliżenie się do natury.

[ ]⁷ Z każdym pojawieniem się nowych technik coś skapuje na stół codzienny. Kiedy kuchnia molekularna przestała być domeną nielicznych magów, mistrzów chemii i smaku, niektóre z jej dokonań upowszechniły się, choć w wersji uproszczonej i zgoła bezsensownej (stąd te wszystkie dania z pianą i sztuczny kawior ze wszystkiego). Gotowanie próżniowe też już zstąpiło pod strzechy. „W czasach nowożytnych prawie każdy wynalazek techniczny czy odkrycie naukowe dotyczące zdrowia wpływało – pośrednio lub bezpośrednio – na sztukę kulinarną”. Wiek pary przyspieszył transport, także żywności; odkrycia biologiczne i chemiczne zmieniły przetwórstwo, nowa wiedza medyczna sprawiła, że jedzenie stało się lżejsze. „Przełomem stała się modernizacja kuchni”, choć, czytam z radością, „niektóre panie domu uważały, że najsmaczniejszy jest rosół gotowany w saganku zawieszonym nad ogniem, inne preferowały smaki z garnków glinianych”. Gdybym miał wybór, też gotowałbym w glinie.

A	Na ostro, na słodko i z rybną nutą
B	Ziemniaki na wagę złota
C	PRZYKŁAD Kuchenne rewolucje
D	Po chudych lata tłuste
E	Krwawe kulinaria
F	Nieśmiertelna tradycja
G	Rarytasy nie dla każdego
H	Zupa? Najlepiej z kociołka!
I	Dworzanie na diecie
J	Powrót do epoki glinianej

B.

Gastronomia (*podlega, pochlebia, sprzyja, odpuszcza*)^{PRZYKŁAD} modom, podobnie jak literatura, (zarys, modła, krój, kontur)¹ ubrań, fryzura. Szczególnie to widać po jedzeniu statusowym, jak je nazywam roboczo: wysoki status materialny w przeszłości wymagał żarłocstwa, opojstwa, nieraz śmierci z przepicia. Kazał wydawać (mrowie, krocie, zatręśnienie, fure)² na prywatnych kucharzy. (Królewskie, Patrycjuszowskie, Bajońskie, Dantejskie)³ sumy płacono także za rzadkie produkty i całe kulinarne przedstawienia. Dziś wysoki status społeczny każe znać się na jedzeniu, podróżować za nim po świecie i, owszem, (pławić się, grzęznąć, brodzić, rozptywać się)⁴ w luksusie, ale na skromniejszą (sumę, rozpiętość, skalę, miarę)⁵, w ukryciu. Ostentacja wypadła z (toru, łask, formy, układu)⁶. Żarłocstwo jest niemile widziane, bo trzeba zachować linię, myśleć o stole jako o higienicznej, nowoczesnej rozrywce. (Zbiegły, Przeminięły, Uleciały, Odeszły)⁷ w zapomnienie rzeźbione desery, nadziewane woły, dania obsypane truflami. Nadmierna obfitość dań (raczej, dopiero, tylko, nawet)⁸ dziś szokuje i śmieszy, niż zachęca do jedzenia. Gastronomiczni maniacy chcieliby dziś kuchni opartej na produktach miejscowych, lokalnej, (wywiedzionej, wywiezionej, wysnutej, wybranej)⁹ z przechowanych na wsi smaków. Chcą dań zdrowych, win naturalnych, trochę wbrew światu, który jest coraz szybszy, coraz mniejszy, coraz bardziej (jednoznaczny, zjednoczony, jednakowy, jednostronny)¹⁰.

Na podstawie: <https://wyborcza.pl/7,161389,26325269,siedem-z-365-obiadow-cwierczakiewiczowej-i-staropolska-jesien.html?disableRedirects=true>

III. Proszę przeczytać tekst i – zgodnie z przykładami – wykonać dwa zadania.

_____ / 18 p.

Piłka na szachownicy

Wchodzisz do księgarni, a tam sklep z warzywami. Idziesz do parku, a tam samochodowy korek. Jesteś brunetką, patrzysz w lustro, a tam blondynka. Masz na imię Katarzyna, a mówią do ciebie Zosiu. Masz pogodną naturę, a wszyscy pytają, czemu jesteś smutna. Czyżby twoje zdrowie psychiczne stanęło nad przepaścią? ^{PRZYKŁAD} Nie sądzę. Sny? Niekoniecznie. Niedawno znalazłam taką refleksję: „chciałabym być sobą, ale która to jest”? Pisałam te słowa do sztambucha jako podłotek¹, niewiele wiedząc o tym, że druga osobowość nie musi pochodzić z wewnątrz, może zostać nadana przez otoczenie. Tak naprawdę to nic nowego, tak działa plotka. Przez intrygi, pomówienia zwykle oblepiano ofiarę cechami, których nie posiada, i zdarzało się, że dożyłotnio. Wyobrażam sobie, że na dworach królewskich i w innych gniazdach plotki często chowano kogoś całkiem innego, niż był w istocie². Kogoś, kto tak długo był ofiarą intryg, że nie miał siły wyplątać się z sieci fałszywych cech, które mu nadano. Tak więc dobre i cierpliwe żony chowane były jako

ksantypy, tchórze jako bohaterowie, cnotliwi jako grzesznicy. Czasem słucham opowieści o zmarłych aktorach, których znałam bardzo dobrze, i nie mogę uwierzyć, że plotka o nich zaszła tak daleko poza ich życie. Abstynenci są alkoholikami, dobre matki nieczułymi egocentryczkami, wierni mężowie opętanymi donżuanami³. Odwijanie takiej pajęczyny nie daje – co to za wiadomość, że ktoś poświęcił karierę dla rodziny albo że jego pasją było pszczelarstwo. Plotka o ciemnych stronach daje sobie radę z takimi szczegółami bez żadnego wysiłku. Ale to kiedyś. Dzisiaj dorabia się osobowości znacznie szybciej i efektywniej. Można umieścić ofiarę w okolicznościach, w których nie bywa, można publicznie dopisać słowa, których nie powiedziała. W wypadku tzw. osoby publicznej jest coraz mniej dróg, po których można poruszać się bezpiecznie. Jak żyć zgodnie ze swoim gustem, nie narażając się na to, że wpadnie się w łapy kiczu?⁴

Po różnych przejściach mam wielką frajdę w istnieniu niszowym⁵. Zaczęłam swoje artystyczne życie w telewizji jako aktorka, a potem na własne życzenie zeszałam na boczne drogi. Dobrze mi tu. Nie chcę inaczej. To jest mój charakter pisma⁶. Nie chodzę na gale, nie bywam, nie fotografuję się na ściankach, chociaż rozumiem oczywiście, że ktoś to lubi i tego chce. Ja nie chcę, ale co z tego? Myli się ten, kto myśli, że wystarczy nie chodzić tam, gdzie królują moda i celebryci. Coraz bardziej zacierają się granice gustów na życie⁷. Żona poety, człowieka, który należy do intelektualnej elity, zaprosiła mnie na „kameralne spotkanie” z okazji promocji zbioru jego wierszy. Oczywiście poszłam. To zaproszenie w odróżnieniu od innych potraktowałam poważnie i nawet zapisałam sobie w kalendarzyku. Wchodzę więc na teren refleksji i kameralności, a tam... witają mnie błyski fleszy, chmara fotografów czyha na każdy ruch, na potknięcie, na przypadkowy grymas. Następnego dnia na portalach pojawia się zbliżenie mojej torebki, butów, paznokci. Celebryctwo do potęgi. Inaczej mówiąc, jestem w grze, w której nie gram⁸. Może zbyt naiwnie podchodzę do określenia „kameralne spotkanie”, może już po prostu nie ma czegoś takiego? Poszłam na teatralną premierę. Kiedyś to naprawdę nie było możliwe – teraz teatralne foyer niewiele różni się od korytarzy na konkursach piękności. Ostatnio była też ścianka. Armia fotografów napierała na mnie, żebym stanęła przed logo teatru. Nie bardzo wiadomo, co robić – z jednej strony głupio odmówić promowania teatru, do którego się przyszło, ale z drugiej... wiadomo przecież, że nie o teatr tu chodzi, ale o kolor paznokci, kroplę potu na nosie i o wymarzone zmarszczki, których zdjęcia sprzedają się w portalach najlepiej. I znowu znalazłam się tam, gdzie nie miałam zamiaru wchodzić. I nie ma jak wykrzyknąć: to nie tak, to nie ja, jestem z innej bajki⁹!!!

Kiedyś, kiedy jeździłam na festiwal do Międzyzdrojów, widziałam, jak jakaś aktorka chciała wyprosić fotografów, którzy robili jej zdjęcia w hotelowym basenie. Odpowiedzieli jej, słusznie zresztą, że jeśli się nie chce być fotografowanym, to się nie przyjeżdża na taki festiwal. Zgadzam się. Jak się wchodzi na boisko do gry w piłkę, to się gra w piłkę, nie

w szachy¹⁰. Rzecz w tym, że coraz trudniej grać w szachy. Nie wiadomo, z której strony ktoś cię kopnie albo sfauluje. Chciałabym być sobą, ale która to jest?

Na podstawie: <https://styl.interia.pl/spoleczenstwo/news-joanna-szczepkowska-pilka-na-szachownicy,nId,2395717>

A. Proszę wyjaśnić znaczenie podanych fraz występujących w tekście.

_____ / 10 p. (10 x 1 p.)

PRZYKŁAD

„[...] zdrowie psychiczne stanęło nad przepaścią”:

a) ktoś jest zrozpaczony i dręczą go samobójcze myśli.

b) ktoś jest bliski załamania nerwowego.

c) zła kondycja psychiczna uniemożliwia komuś normalny kontakt ze światem.

d) ktoś nie jest w stanie poradzić sobie z problemami zdrowotnymi.

1. „Pisałam te słowa do sztambucha jako podłotek”:

a) autorka pisała pamiętnik, gdy była dorastającą dziewczyną.

b) autorka jako nastolatka redagowała rubrykę w gazecie.

c) autorka w tajemnicy przed wszystkimi pisała wiersze.

d) autorka już od dzieciństwa interesowała się ludzką osobowością i pisała szkice na ten temat.

2. „Wyobrażam sobie, że na dworach królewskich i w innych gniazdach plotki często chowano kogoś całkiem innego, niż był w istocie”:

a) wskutek niefortunnej pomyłki grzebano niewłaściwe zwłoki.

b) ostatniej posługi odmawiano nadwornym plotkarzom i intrygantom.

c) do grobów królewskich składano podmienione ciała, aby uniknąć zbezczeszczenia dostojnych zwłok przez rabusiów.

d) oszczerstwa często sprawiały, że zmarłego grzebano w krzywdzącej go również pośmiertnie niesławie.

3. „[...] wierni mężowie [są] opętanymi donżuanami”:

a) pod pozorami szlachetności i niewinności mężczyźni skrywają uwodzicielską naturę.

b) krzywdzące obmowy mogą przyczynić się do przypięcia uczciwym mężom łatki kobieciarzy.

c) mężczyźni pozostający w stałych związkach skrycie marzą o namiętnych romansach.

d) mężowie nie protestują, gdy ciągnie się za nimi fama namiętnych kochanków.

4. „Jak żyć zgodnie ze swoim gustem, nie narażając się na to, że wpadnie się w łapy kiczu?”:

a) autorka zastanawia się, czy osoba publiczna może zachować swój indywidualizm w czasach powszechnego lansowania się na gwiazdy.

b) autorka pyta, czy można stworzyć wokół swojego życia oryginalną legendę.

c) autorka sugeruje, że współcześnie niemożliwe jest pogodzenie wolności osobistej z wizerunkiem pożądanym przez publiczność.

d) autorka uważa, że zły gust prowadzi do wykreowania karykaturalnego wizerunku samego siebie.

5. „[...] mam wielką frajdę w istnieniu niszowym”:
- a) autorka znajduje przyjemność w ascetycznym stylu życia.
  - b) autorka zaszyła się na odludziu, aby odzyskać wewnętrzną równowagę.
  - c) autorka lubi swoje wyobcowanie z wyboru.
  - d) autorka poszukuje miejsc trudno dostępnych dla innych ludzi, aby poczuć się wyjątkowo.
6. „To jest mój charakter pisma”:
- a) autorka czuje, iż jest inspiracją dla osób niezależnych i pragnących żyć nietuzinkowo.
  - b) autorka sama sobie wyznacza zasady, wedle których chce żyć.
  - c) autorka nie akceptuje ingerencji cenzora w jej teksty.
  - d) autorka jest jednocześnie redaktorką pisma.
7. „Coraz bardziej zacierają się granice gustów na życie”:
- a) do roli celebrytów pretendują nie tylko artyści sceniczni, ale i poeci.
  - b) nachalni paparazzi przekraczają granice przyzwoitości zawodowej i bez pozwolenia fotografują artystów w ich prywatnym życiu.
  - c) moda na celebryctwo niweluje różnice między kulturą wysoką a niską.
  - d) portale społecznościowe prześcigają się w wyznaczaniu trendów w zakresie ubioru i makijażu.
8. „[...] jestem w grze, w której nie gram”:
- a) autorka bezwiednie dała się wciągnąć w grę, której zasad nie znała.
  - b) autorka nie wykorzystuje publicznie swoich aktorskich zdolności i jest sobą poza sceną.
  - c) wydarzenia kulturalne dla wtajemniczonych dają autorce możliwość odgrywania roli gwiazdy wielkiego formatu.
  - d) autorka znalazła się w okolicznościach, których bynajmniej nie oczekiwała.
9. „I nie ma jak wykrzyknąć: to nie tak, to nie ja, jestem z innej bajki!”:
- a) autorka czuje się bezsilna wobec działań mediów, które kreują jej zafałszowany wizerunek.
  - b) autorka protestuje przeciwko dziennikarzom, którzy opublikowali zdjęcia przedstawiające felery jej urody.
  - c) autorka żałuje, że dała się namówić na sesję zdjęciową, która skupiła uwagę na jej wyglądzie, nie zaś na premierze teatralnej.
  - d) autorka ubolewa, że sesja fotograficzna zaszkodziła jej aktorskiej karierze i zepchnęła ją na margines artystycznego świata.

10. „Jak się wchodzi na boisko do gry w piłkę, to się gra w piłkę, nie w szachy”:

- a) do pracy zespołowej, opartej na szybkości i zręczności, nie przenosi się reguł gier planszowych wymagających skupienia.
- b) ludziom mającym sprecyzowany system wartości można przypisać zamiłowanie do określonych rodzajów gier.
- c) w artystycznym świecie wielbiciele piłki nożnej uwielbiają życie w blasku fleszy, natomiast zwolennicy szachów prowadzą samotniczy tryb życia.
- d) jednostkowe zasady, wartości i styl życia są na straconej pozycji w starciu z powszechnie przyjętymi regułami.

B. Proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź zgodnie z podanym przykładem.

_____ / 8 p. (8 x 1 p.)

PRZYKŁAD

W akapicie 1. początkowe zdania opierają się na

- a) argumentach.*
- b) tezach.*
- c) paradoksach.***
- d) porównaniach.*

1. Pojawiające się na początku i końcu tekstu pytanie: „Chciałabym być sobą, ale która to jest?”,

- a) wyraża zażenowanie autorki własnym niezdecydowaniem.
- b) dowodzi, że dylemat sprzed lat jest wciąż aktualny.
- c) sugeruje, że autorka skrywa przed światem swoją prawdziwą osobowość.
- d) jest w rzeczywistości protestem przeciwko zmieniającym się gustom publiczności.

2. „Piłka na szachownicy” to tekst o charakterze

- a) krytycznym.
- b) polemicznym.
- c) perswazyjnym.
- d) argumentacyjnym.

3. Ideę tekstu najtrafniej oddaje zadanie:

- a) autorka ostro piętnuje modę na tzw. celebryctwo.
- b) autorka broni prawa do wolności wyboru stylu życia i uszanowania go przez innych.
- c) autorka w zawołowany sposób domaga się ograniczenia praw dziennikarzom plotkarskich portali społecznościowych.
- d) autorka pokazuje destrukcyjny wpływ plotki dawniej i dziś na ludzkie życie.

4. W akapicie 2. wyrażenie „kameralne spotkanie” zostało ujęte w cudzysłów, ponieważ
- a) jest cytatem.
  - b) jest dziś rzadko używane.
  - c) dawniej miało diametralnie inne znaczenie niż dziś.
  - d) ma ironiczny charakter.
5. Zdaniem autorki teatralne foyer
- a) dawniej było miejscem intelektualnych rozważań o sztuce wysokiej.
  - b) w ostatnich latach uległo architektonicznej metamorfozie.
  - c) traci swoją powagę i status miejsca związanego z kulturą wysoką, gdy poddaje się gustom odbiorcy masowego.
  - d) dostosowuje się doraźnie do potrzeb konkursów niezwiązanych ze sztuką sceniczną.
6. Zdjęcia ukazujące zmarszczki artystek sprzedają się najlepiej, bo
- a) pismo lub portal z większą łatwością podpisuje kontrakty reklamowe z firmami kosmetycznymi.
  - b) w ten sposób odwraca się uwagę od nieprzychylnych recenzji towarzyszących premierze teatralnej.
  - c) publiczność czytelnicza żądna jest sensacji z udziałem artystów.
  - d) przeciętny czytelnik bardziej się interesuje życiem artystów niż kulturą wysoką.
7. Autorka utożsamia celebrycki świat
- a) ze ścianką.
  - b) z festiwalami.
  - c) z premierami teatralnymi.
  - d) z hotelowymi basenami.
8. W akapicie 1. pojawia się metafora pajęczyny. Sugeruje ona, że
- a) ludzie są uwikłani w różnego rodzaju zależności społeczne i obyczajowe.
  - b) jedni podstępnie wyzyskują innych dla własnych korzyści.
  - c) bezskuteczne są zmagania z krzywdzącą opinią, którą stworzyli o kimś inni.
  - d) na dworach monarszych w akcie zemsty kalano dobre imię osób jawnie krytykujących nieuczciwość.

C2

POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA

LICZBA ZADAŃ: 8

CZAS: 60 minut

Imię i nazwisko: _____

**Po upływie 60 minut podpisane testy zostaną zebrane
i nastąpi przerwa przed dalszą częścią egzaminu.**

Liczba punktów: _____ / 50 p.

PODPIS OCENIAJĄCEGO (czytelny) _____

POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA

8 zadań, 60 minut

Liczba punktów: 50

I. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach. Uwaga! W niektórych przypadkach należy dodać właściwe przyimki.

____ / 5 p. (5 x 1 p.)

Kto uległ wrażeniu o bliskim końcu (*wrażenie / bliski koniec*)^{PRZYKŁAD} książki papierowej, może się poczuć rozczarowany. Tradycyjna biblioteczka wypełniona po brzegi książkami (*brzeg / książka*)^{PRZYKŁAD} nie znika z naszych domów!

Jak wskazują ostatnie badania czytelnictwa, papier wcale nie przegrywa .....¹ (konkurencja / medium cyfrowe)¹. Nie stoją one na przeszkodzie temu, by druk odradzał się niczym płyty winylowe. Jeśli spoglądacie z .....² (duma / gruby tom)², właśnie przez was zakupione, jesteście w gronie osób, dzięki którym mamy do .....³ (czynienie / powrót)³ mody na tradycyjne czytanie. Dziś lubimy pochłaniać opasłe powieści – im są grubsze, tym bardziej pożądane. Zagłębianie się w nie jest przez ekspertów przeciwstawiane .....⁴ (lektura / zwięzły news)⁴, dostarczanych np. przez serwisy Twitter czy YouTube. Z całą pewnością potrzebujemy porcji wieści ze świata, by się w nim orientować, ale to nie one, lecz wciągające opowieści nadają .....⁵ (nasze życie / sens)⁵ i dostarczają przyjemności.

Na podstawie: https://rynek-ksiazki.pl/wp-content/uploads/2018/06/RPK_T1_2017_elektr.pdf

II. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst pojedynczymi wyrazami tak, by był logiczny i poprawny pod względem gramatycznym.

____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Trudno nie zgodzić się ze zdaniem, że „co ^{PRZYKŁAD} kraj, to obyczaj”, poszczególne bowiem narody, ludy, społeczeństwa różnicują się z jednej strony, a z drugiej jednoczą .....¹ obyczaje, czy szerzej – kulturę. Zdanie to dotyczy również Polaków. ....², by lepiej zrozumieć zachowania naszych przodków, by móc je zracjonalizować, musimy poznać ich obyczaje. To .....³ ich pomocą możemy się porozumiewać i samookreślać. Obyczaje stanowią też część narodowego dialogu:

.....⁴ do refleksji .....⁵
 naszym dziedzictwem kulturowym, a jednocześnie odsłaniają kulturową pamięć. Stanowią
 klucz .....⁶ poznawania i rozumienia. Jest to szczególnie
 istotne w dobie globalizacji kontaktów międzyludzkich, regulowanych m.in. przez normy
 obyczajowe. W jednym regionie świata dawanie prezentów jest wskazane, w innych
 .....⁷ jako gruby nietakt, a nawet przestępstwo. W jednym
 kraju ten sam gest oznacza zgodę, w innym jej .....⁸.
 Powszechnie kawę .....⁹ słodzi, lecz są tacy, którzy ją solą.
 W jednych regionach .....¹⁰ żałoby jest czerń, w innych biel
 czy róż.

Na podstawie: <http://emp0pwn0storage0prod.blob.core.windows.net/kipwnaddons/4135a.pdf>

III. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst właściwymi formami czasowników z ramki. Uwaga! Jeden wyraz jest zbędny.

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

trudnić się	nawiedzić	wysunąć	<i>cieszyć się</i>	piastować	zapewnić
wywrzeć	znaleźć się	nadać	podążać	budzić	zyskać

Paweł Kampian przybył do Lwowa około 1560 roku. Miał za sobą studia filozoficzne oraz doktorat z nauk medycznych uniwersytetu w Bolonii i jako 30-latek ***cieszył się*** PRZYKŁAD już opinią znakomitego lekarza. Małżeństwo z córką lwowskiego patrycjusza .....¹ Pawłowi miejsce wśród mieszczańskiej elity Lwowa. Wszedł do rady miejskiej, kilkakrotnie .....² funkcję burmistrza. Oprócz intratnej praktyki lekarskiej dodatkowo .....³ pożyczaniem pieniędzy na procent. Synowi Marcinowi pozostawił pokaźny majątek, który ten wielokrotnie pomnożył. W ten sposób Kampian .....⁴ śladami ojca, łącząc profesję lekarza z działalnością publiczną.

W latach 1620-23 Lwów i okolice .....⁵ seria kataklizmów: wojna z Turcją, najazdy tatarskie, wielka epidemia czarnej ospy. W dodatku miasto .....⁶ w finansowej zapaści z długiem przekraczającym 35 tys. zł. Paweł Kampian wówczas zaoferował miastu pożyczkę w kwocie 20 tys. zł. Ratując je przed bankructwem, ...⁷ wielką

popularność, a zarazem zdobył władzę, którą sprawował twardą ręką. Dla Lwowa jednak zrobił bardzo dużo: uporządkował finanse, umocnił fortyfikacje, przebudował miejski ratusz. W dowód uznania zasług Zygmunt III Waza .....⁸ mu godność członka honorowego pocztu lekarzy królewskich.

Autorytarne rządy Kampiana zaczęły jednak .....⁹ sprzeciw. Z męża opatrnościowego stał się wrogiem publicznym. W 1628 roku grupa radnych miejskich .....¹⁰ przeciwko niemu oskarżenie o nadużywanie władzy i bogacenie się kosztem miasta, co stało się początkiem długiego i dramatycznego sporu sądowego.

Na podstawie: <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/historia/1647296,1,dzieje-chlopskiej-niewoli.read>

IV. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów utworzonych od słów podanych w nawiasach.

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Wybitny **ludoznawca** (lud/znać)^{PRZYKŁAD} Oskar Kolberg, a także jego dzieło jako **dziedzictwo** (dziedziczyć)^{PRZYKŁAD} narodowe i europejskie, to temat **miedzynarodowej** (między/naród)^{PRZYKŁAD} konferencji oraz najważniejsze wydarzenie naukowe roku 2014. Inicjatywy te zostały objęte specjalnym .....¹ (patron)¹ UNESCO, aby w szczególny sposób uczcić .....² (dwa/sto)² rocznicę urodzin Oskara Kolberga. Minister kultury przyjął program wydarzeń związany z ówczesną .....³ (działać)³ tego niezwykle ofiarnego .....⁴ (dziewiętnaście/wiek)⁴ etnografa. Posunięcia Oskara Kolberga były .....⁵ (wiele/kierunek)⁵. Początkowo wiązał swoją przyszłość z karierą kompozytorską, jednak jego debiut w 1836 przeszedł bez echa. Pod koniec lat 30. zaczął przejawiać zainteresowanie folklorem – gromadził ludowe pieśni, tańce i obrzędy. ....⁶ (Jeden/czas)⁶ współpracował z warszawskimi .....⁷ (czas/pisać)⁷, takimi jak „Biblioteka Warszawska” czy „Tygodnik Ilustrowany”. Oskar Kolberg jako pierwszy .....⁸ (badać)⁸ kultury ludowej zebrał i usystematyzował ją według regionów. W licznych .....⁹ (ręka/pisać)⁹ znaleźć można dokumentację dotyczącą całego obszaru dawnej Rzeczypospolitej. Dzieła Kolberga pełnią dzisiaj funkcję .....¹⁰ (kultura/tworzyć)¹⁰ i wciąż inspirują do badań nad tożsamością społeczności narodowych i lokalnych.

Na podstawie: www.kolberg2014.org.pl

V. Proszę – zgodnie z przykładem – użyć podanych wyrazów i przekształcić tekst tak, by nie zmienił sensu.

_____ / 10 p. (10 x 1 p.)

Co jedzono podczas Wielkiego Postu PRZYKŁAD?

Główną potrawą była zupa wodzianka¹ z marchewki, pietruszki, selera, pora, kapusty. Warzywa należało najpierw zetrzeć, a potem gotować² krótko na silnym ogniu. Gdy zmiękły, dodawano pokrojone w kostkę ziemniaki oraz kaszę jęczmienną. Jedzono też³ cienki kapuśniak i żur.

A skąd się wzięły pączki jako nieodzowny symbol tłustego czwartku⁴? W tłusty czwartek ma być tłusto i niezdrowo⁵. Smażone na głębokim tłuszczu pączki, racuchy czy chrust idealnie pasują do rozpasanego menu⁶. Tradycja jedzenia pączków na słodko pojawiła się w końcu XVIII wieku⁷ (dawniej robiono je z ciasta chlebowego i nadziewano... słoniną!). Do środka niektórych wkładano orzechy i migdały, a ktoś, kto trafił na pączek z „niespodzianką”, miał być szczęśliwy⁸ przez cały rok. Aby zapewnić sobie powodzenie⁹, wypadało więc zjeść co najmniej jednego pączka. Warto również zaznaczyć¹⁰, że w religijności ludowej pączki są potrawą o cechach zadusznych, zatem poświęcone były zmarłym.

Na podstawie: <https://www.lm.pl/aktualnosci/informacja/68784/Paczkowe-szalenstwo>

PRZYKŁAD wyglądało

1. uznawano	6. stanowią
2. były najpierw	7. przyniósł
3. innym	8. oznaczało
4. geneza	9. dla
5. wszystko	10. godne

Jak wyglądało menu Wielkiego Postu PRZYKŁAD?

.....¹
z marchewki, pietruszki, selera, pora, kapusty.
.....²
krótko na silnym ogniu. Gdy zmiękły, dodawano pokrojone w kostkę ziemniaki oraz kaszę
jęczmienną. ....³ cienki kapuśniak
i żur.
.....^{4?}
W tłusty czwartek .....⁵.
Smażone na głębokim tłuszczu pączki, racuchy czy chrust
.....⁶.
.....⁷
(dawniej robiono je z ciasta chlebowego i nadziewano... słoniną!). Do środka niektórych
wkładano orzechy i migdały, a .....

.....⁸ przez cały rok.
.....⁹ wypadło więc
zjeść co najmniej jednego pączka.
.....¹⁰, że w religijności
ludowej pączki są potrawą o cechach zadusznym, zatem poświęcone były zmarłym.

VI. Proszę – zgodnie z przykładem – uzupełnić zdania wyrażeniami lub zwrotami, które stanowią przeciwieństwo podkreślonych fragmentów.

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

PRZYKŁAD

Jeden z zawodników pedził na złamanie karku, a drugi ruszał się jak mucha w smole / poruszał się w żółtym tempie / poruszał się powoli.

1. Przez pierwszy tydzień praktyk Hania zbijała bąki, jednak od kilku dni .....
2. W czasie przesłuchania jeden z podejrzanych puścił farbę. Pozostali .....
3. Wal prosto z mostu, jestem gotowy na wszystko! Zawsze denerwuje mnie, gdy ludzie .....
4. W przeciwieństwie do swojej żony, która ....., Grzegorz ma węża w kieszeni.
5. Kiedy pojawiają się problemy, Marcin bierze nogi za pas, podczas gdy Kamil .....

VII. Proszę – zgodnie z przykładem – przekształcić zdania złożone na zdania pojedyncze za pomocą fraz i przyimków z ramki. Uwaga! Każdego przyimka lub frazy można użyć tylko raz.

_____ / 10 p. (10 x 1 p.)

przed	w miarę	wbrew	mimo	w trakcie	z zamiarem
ku	bez względu na		dzięki	z powodu	z

Taterniczka nad Bałtyku

Najsłynniejsza polska himalaistka ostatniej dekady, Kinga Baranowska, pochodzi z Wejherowa. Co zabawne, nigdy nie nauczyła się pływać, choć miała do tego niebywale sprzyjające

warunki PRZYKŁAD. Decyzja o powiązaniu przyszłości z górami zapadła, kiedy na dwa tygodnie wyjechała¹ na obóz narciarski w Pieniny. Zanim ukończyła kurs przewodnika po Tatrach i studia geograficzne², wspiniała się jako zwykła turystka. Nadal wytrwale się wspina, ponieważ chce zdobyć Koronę Himalajów³. Nie lubi mediów, bo są wścibskie i ciągle wypytują ją⁴ o życie osobiste, ryzyko i śmierć. „Im więcej upływa czasu⁵, tym bardziej oswajam swoje lęki. Potrafię radzić sobie w sytuacjach granicznych, bo strach wpływa pozytywnie i motywująco⁶” – powiedziała ostatnio. Aby przestrzec nieprzygotowanych amatorów górskich eskapad⁷, często zabiera głos w dyskusjach podczas konferencji na temat himalaizmu. Obiecała sobie, że wejdzie na Kanczendzongę, obojętnie jak będzie się czuła⁸. Znajomi himalaiści ostrzegali ją⁹, ale podjęła próbę zdobycia szczytu w maju 2009 roku. Po triumfalnym zejściu z gór dziękowała za inspirację Wandzie Rutkiewicz i nie ukrywała wzruszenia¹⁰.

Na podstawie: <https://natemat.pl/44459,kinga-baranowska-himalaistka-nie-pytaj-mnie-o-smierc-porozmawiajmy-o-zyciu-wywiad>

Taterniczka znad Bałtyku

Najsłynniejsza polska himalaistka ostatniej dekady, Kinga Baranowska, pochodzi z Wejherowa.

Co zabawne, nigdy nie nauczyła się pływać **mimo niebywale sprzyjających warunków** PRZYKŁAD.

Decyzja o powiązaniu przyszłości z górami zapadła

.....¹ na obóz narciarski w Pieniny.

.....²

wspiniała się jako zwykła turystka. Nadal wytrwale się wspina

.....³. Nie lubi mediów

.....⁴ o życie osobiste,

ryzyko i śmierć. „.....⁵ oswajam

swoje lęki. Potrafię radzić sobie w sytuacjach granicznych

.....⁶”

– powiedziała ostatnio. ....

.....⁷ często zabiera głos w dyskusjach podczas konferencji

na temat himalaizmu. Obiecała sobie, że wejdzie na Kanczendzongę

.....⁸.

.....⁹ podjęła próbę zdobycia szczytu w

maju 2009 roku. Po triumfalnym zejściu z gór dziękowała za inspirację Wandzie Rutkiewicz

.....¹⁰.

VIII. Proszę – zgodnie z przykładami – znaleźć w tekście błędy gramatyczne lub leksykalne, podkreślić je i poprawić. Jeśli w danej linii nie ma błędu, proszę postawić przy niej znak √. Uwaga! W jednej linii może być najwyżej jeden błąd.

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

<i>Miliony ludzi decydują się obecnie – świadomie bądź nie – na tak zwany</i>	<i>PRZYKŁAD</i>	<i>√</i>
<i>multitasking, czyli pracę nad dwoma lub kilkoma <u>rzeczy</u> jednocześnie.</i>	<i>PRZYKŁAD</i>	<i>rzeczami</i>
Jednak to, co przez wielu lat uchodziło za godną pozazdroszczenia zdolność,	1	
pozwalającą wydajniej pracować, dla części współczesnych badaczy wywołuje raczej obawy. Niedawno udowodniono bowiem, że mózg	2	
nie jest w stanie koncentrować się na kilkorgu zadaniach jednocześnie,	3	
a multitasking wcale nie oszczędza czasu. Wręcz przeciwnie, następane po	4	
sobie fazy rozpraszania uwagi i ponownego jej skupiania odbywają się	5	
kosztem jakości działania i czasu. Darząc do podniesienia poziomu	6	
koncentracji należy zatem zrezygnować z takiego podejścia.	7	
Zasadę tę potwierdza historia – większość wynalazków, arcydzieł i osiągnięć	8	
na skalę światową będąca efektem niezwykle skoncentrowanej pracy	9	
na jednym dużym przedsięwzięciem.	10	

Na podstawie: https://teamquest.pl/blog/2120_multitasking-niekorzystny-dla-naszego-zdrowia

C2

PISANIE

CZAS: 90 minut

Po upływie 90 minut podpisane testy zostaną zebrane.

Imię i nazwisko: _____

Liczba punktów _____ / 40 p.

INSTRUKCJA WYKONANIA ZADAŃ

W tej części egzaminu znajdują się dwa zadania. Należy wybrać tylko jedno zadanie i wykonać je zgodnie z poleceniem:

- zadanie I
lub
- zadanie II

KRYTERIA OCENY

• Wykonanie zadania	0 – 17 p.
• Środki językowe	0 – 14 p.
• Poprawność językowa	0 – 9 p.

RAZEM: maksymalnie 40 p.

PISANIE**Jedno zadanie, 90 minut****Liczba punktów: 40**

Proszę wybrać jedno z zadań **(I albo II)** i wykonać je.

Zadanie I

„Dobrze mieć autostrady, ale smak nadają życiu dopiero ścieżki, którymi można sobie od nich odbiegać”.

Proszę napisać esej inspirowany słowami Tadeusza Kotarbińskiego.

500 słów

Zadanie II

„Wartościowanie człowieka według jego użyteczności jest jedną z ujemnych cech dzisiejszej cywilizacji”.

Proszę napisać tekst argumentacyjny, w którym ustosunkuje się Pani/Pan do słów Antoniego Kępińskiego.

500 słów

KARTA OCENY WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Oceniane są:

		A		B		
1.	wykonanie zadania (treść i forma, kompozycja, objętość)	____/6,5 p. (t) ____/1 p. (k) ____/1 p. (o)	__ / 8,5 p.	____/6,5 p. (t) ____/1 p. (k) ____/1 p. (o)	__ / 8,5 p.	____ / 17 p.
2.	środki językowe (leksyka i frazeologia, składnia, styl)	____/3 p. (l) ____/3 p. (s) ____/1 p. (st)	____ / 7 p.	____/3 p. (l) ____/3 p. (s) ____/1 p. (st)	____ / 7 p.	____ / 14 p.
3.	poprawność językowa (gramatyka, ortografia i interpunkcja)	____/3,5 p. (g) ____/1 p. (o)	__ / 4,5 p.	____/3,5 p. (g) ____/1 p. (o)	__ / 4,5 p.	____ / 9 p.
RAZEM		_____ / 20 p.		_____ / 20 p.		_____ / 40 p.

PODPISY OCENIAJĄCYCH

A: _____

B: _____

Liczba błędów (praca a i b)	
gramatyczne	
leksykalne	
stylistyczne	
ortograficzne + interpunkcyjne	+
inne	

Objętość prac (w słowach) liczba słów w pracy/liczba wymaganych słów		
praca a)	/	%
praca b)	/	%

RECENZJA:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....